AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 2009.12.8.
COM(2009)668 végleges

Javaslat:

A TANÁCS HATÁROZATA

a Litván Köztársaságnak a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK tanácsi irányelv 193. cikkétől eltérő intézkedés alkalmazásának folytatására történő felhatalmazásáról

(Csak a litván nyelvű változat hiteles)

INDOKOLÁS

A JAVASLAT HÁTTERE

A javaslat okai és céljai

A közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv[1] (a továbbiakban: a héairányelv) 395. cikke értelmében a Tanács a Bizottság javaslata alapján, egyhangúlag eljárva bármelyik tagállamot felhatalmazhatja arra, hogy az adóbeszedés egyszerűsítése vagy az adócsalás és az adókikerülés egyes típusainak megakadályozása céljából az irányelvben foglaltaktól eltérő különös intézkedéseket alkalmazzon.

A Bizottság Főtitkárságán 2009. szeptember 9-én iktatott levelében a Litván Köztársaság (a továbbiakban: Litvánia) felhatalmazást kért arra, hogy a továbbiakban is alkalmazhasson egy, a héairányelv 193. cikkétől eltérő intézkedést. A héairányelv 395. cikke (2) bekezdésének megfelelően a Bizottság 2009. október 27-én kelt levelében tájékoztatta a többi tagállamot Litvánia kéréséről. A Bizottság 2009. október 29-én kelt levelében értesítette Litvániát arról, hogy birtokában van a kérés elbírálásához szükségesnek ítélt valamennyi információnak.

Háttér-információk

A litván kormány ki kívánja terjeszteni a faértékesítés, valamint a fizetésképtelenségi eljárás vagy bírósági felügyelet melletti szerkezetátalakítási eljárás alatt álló adóalanyok által végzett értékesítés és szolgáltatásnyújtás vonatkozásában jelenleg alkalmazott fordított adózás időbeli hatályát.

A faértékesítést illetően Litvánia azzal a helyzettel szembesült, hogy számos kereskedő képtelennek bizonyult kötelezettségei teljesítésére. Az ebben az ágazatban működő vállalkozások sok esetben viszonteladással és közvetítéssel foglalkozó kisvállalkozások, amelyek gyakran eltűnnek anélkül, hogy befizették volna az adóhatóságoknak az értékesítéseik után felszámított adót, miközben vevőiknek már a héa levonására jogosító érvényes számlát állítottak ki.

A fizetésképtelenségi eljárás vagy bírósági felügyelet melletti szerkezetátalakítási eljárás alatt álló adóalanyok gyakran nem képesek vagy nem hajlandóak befizetni a vevőiktől befolyó héát az adóhatóságoknak. A vevők – mint az adókötelezettségeiknek eleget tévő kereskedők – azonban levonhatják a felmerülő héát.

A fordított adózási mechanizmus alkalmazása esetén a vevő válik a belföldi ügyletekhez kapcsolódó héa megfizetésére kötelezett személlyé. Ez eltérést jelent a héairányelv 193. cikkében meghatározott azon általános szabálytól, miszerint a héát a

[1] HL L 347., 2006.12.11., 1. o.

termékértékesítést vagy szolgáltatásnyújtást végző adóalany köteles megfizetni.

Ezt az eltérő intézkedést (amely az akkor hatályos, a héairányelv által a tartalom érdemi megváltoztatása nélkül felváltott hatodik irányelvtől[2] való eltérést valósít meg) eredetileg a 2006. május 15-i 2006/388/EK tanácsi határozat[3] tette lehetővé.

A szóban forgó eltérő intézkedés eredetileg a hulladékértékesítés és az építési munkálatok végzéséhez kapcsolódó szolgáltatásnyújtás bizonyos eseteire is kiterjedt. Az említett határozat 3. cikkében foglaltak értelmében az engedély érvénye a hatodik irányelv 27. cikke (jelenleg a héairányelv 395. cikke) szerinti eltéréseket ésszerűsítő, a héának az érintett területekre történő alkalmazását szabályozó egyedi rendszert magában foglaló irányelv hatálybalépésének napján (ha ez az időpont megelőzi 2009. december 31-ét) megszűnik. Ez a gyakorlatban az úgynevezett „ésszerűsítési irányelv”[4] révén ment végbe, amely a fordított adózásnak a két említett ágazatban történő alkalmazásához jogalapot biztosító határozat helyébe lépett; következésképpen a kiterjesztés iránti kérelem és e határozat a két szóban forgó ágazatra már nem vonatkozik.

A Bizottság értesülése szerint az eredeti eltérés alapjául szolgáló helyzet továbbra is fennáll, és Litvánia az előzőleg megadott eltérés alapján sikeresen csökkentette a héacsalás kockázatát, valamint egyszerűbbé tette az adóbeszedési eljárást a fapiacon és a fizetésképtelenségi vagy szerkezetátalakítási eljárás alatt álló adóalanyok által végzett értékesítések és szolgáltatásnyújtások egyes eseteit illetően. Ezért az eltérést meghatározott ideig meg kell hosszabbítani.

Meglévő rendelkezések a javaslat által érintett területen

A héairányelv 193. cikkéhez kapcsolódó hasonló eltérésekre más tagállamok is engedélyt kaptak.

Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival és célkitűzéseivel

Tárgytalan.

KONZULTÁCIÓ AZ ÉRDEKELTEKKEL ÉS HATÁSVIZSGÁLAT

Konzultáció az érdekeltekkel

Tárgytalan.

Szakértői vélemények összegyűjtése és felhasználása

---

2 A Tanács 77/388/EGK irányelve (1977. május 17.) a tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról – közös hozzáadottértékadó-rendszer: egységes adóalap-megállapítás (HL L 145., 1977.6.13.)

3 HL L 150., 2006.6.3., 13. o.

4 A Tanács 2006/69/EK irányelve (2006. július 24.) a 77/388/EGK irányelvnek a hozzáadottérték-adó kivetésére vonatkozó eljárás egyszerűsítése, illetve az adókijátszás vagy adókikerülés megakadályozására szolgáló egyes intézkedések tekintetében történő módosításáról, valamint egyes, eltéréseket biztosító határozatok hatályon kívül helyezéséről (HL L 221., 2006.8.12., 9. o.).

Külső szakértők bevonására nem volt szükség.

Hatásvizsgálat

A határozatjavaslat célja, hogy egyszerűsítse az adóbeszedési eljárást és megakadályozza az esetleges héacsalásokat vagy -kikerüléseket, így kedvező gazdasági hatással járhat.

Hatása mindenképp korlátozott lesz, mivel az eltérés alkalmazási köre szűk.

A JAVASLAT JOGI ELEMEI

A javaslat összefoglalása

Litvánia felhatalmazása arra, hogy a faértékesítés és a fizetésképtelenségi vagy bírósági felügyelet melletti szerkezetátalakítási eljárás alatt álló vállalkozások által végzett termékértékesítés vagy szolgáltatásnyújtás esetében alkalmazott fordított adózás tekintetében folytassa a héairányelv 193. cikkétől eltérést biztosító intézkedés alkalmazását.

Jogalap

A héairányelv 395. cikke.

A szubszidiaritás elve

A héairányelv 395. cikkével összhangban az említett irányelvtől eltérő intézkedéseket bevezetni kívánó tagállamoknak felhatalmazást kell kérniük a Tanácstól, amelyet az tanácsi határozat formájában ad meg. A javaslat ezért megfelel a szubszidiaritás elvének.

Az arányosság elve

A javaslat megfelel az arányosság elvének a következők miatt:

A határozat felhatalmazást ad egy tagállam számára annak saját kérelme alapján, kötelezettséget tehát nem keletkeztet.

Mivel az eltérés alkalmazási területe korlátozott, a különös intézkedés arányban áll a kitűzött céllal.

A jogi aktus típusának megválasztása

A héairányelv 395. cikke értelmében a hozzáadottérték-adóra vonatkozó közös szabályoktól kizárólag úgy van mód eltérni, ha arra a Tanács a Bizottság javaslata alapján egyhangú döntéssel felhatalmazást ad. Ezenfelül azért a tanácsi határozat a legmegfelelőbb jogi aktus, mert az egy-egy tagállamnak is címezhető.

KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslatnak nincsenek a közösségi költségvetést érintő vonzatai.

KIEGÉSZÍTŐ INFORMÁCIÓK

Felülvizsgálatra/módosításra/megszüntetésre vonatkozó rendelkezés

A javaslat megszüntetésre vonatkozó rendelkezést tartalmaz.

Javaslat:

A TANÁCS HATÁROZATA

a Litván Köztársaságnak a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK tanácsi irányelv 193. cikkétől eltérő intézkedés alkalmazásának folytatására történő felhatalmazásáról

(Csak a litván nyelvű változat hiteles)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre és az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelvre[5] és különösen annak 395. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

mivel:

(1) A Bizottság Főtitkárságán 2009. szeptember 9-én iktatott levelében Litvánia felhatalmazást kért arra, hogy továbbra is alkalmazhasson egy olyan intézkedést, amely eltérést valósít meg a 2006/112/EK irányelvnek a hozzáadottérték-adó (héa) adóhatóságokhoz történő befizetésére kötelezett személyre vonatkozó rendelkezéseitől.

(2) A 2006/112/EK irányelv 395. cikke (2) bekezdésének megfelelően a Bizottság 2009. október 27-én kelt levelében tájékoztatta a többi tagállamot Litvánia kéréséről. A Bizottság 2009. október 29-én kelt levelében értesítette Litvániát arról, hogy birtokában van a kérelem elbírálásához szükségesnek ítélt valamennyi információnak.

(3) Az intézkedés célja annak biztosítása, hogy a fizetésképtelenségi eljárások és a bírósági felügyelet melletti szerkezetátalakítási eljárások, továbbá a faügyletek esetében továbbra is a vevő vagy a szolgáltatás igénybevevője maradjon a termékértékesítéssel, illetve a szolgáltatásnyújtással összefüggésben felszámított héa befizetésére kötelezett személy.

(4) A fizetésképtelenségi eljárás vagy bírósági felügyelet melletti szerkezetátalakítási eljárás alatt álló adóalanyok pénzügyi nehézségeik miatt sokszor nem tudják befizetni a termékértékesítéseikre, illetve szolgáltatásnyújtásaikra kiszámlázott héát az adóhatóságoknak. Ugyanakkor a vevő, illetve a szolgáltatás igénybevevője – amennyiben levonásra jogosult adóalany – levonhatja a héát, annak ellenére, hogy azt

[5] HL L 347., 2006.12.11., 1. o.

a terméket értékesítő vagy a szolgáltatást nyújtó adóalany nem fizette be az adóhatóságoknak.

(5) A faáruk piacának és az érintett vállalkozásoknak a jellegéből kifolyólag Litvániában problémák merültek fel az említett piacon, amelyet – főként viszonteladással, illetve közvetítéssel foglalkozó – kisvállalkozások uralnak, amelyek ellenőrzése nehézséget jelent az adóhatóságok számára. Az adócsalás legáltalánosabb formája az, hogy a vállalkozás kiszámlázza az értékesítést vagy a szolgáltatásnyújtást, majd – miután a vevő vagy a szolgáltatás igénybevevője számára adólevonásra jogosító érvényes számlát állított ki – az adó befizetése nélkül eltűnik.

(6) Azáltal, hogy a fent említett esetekben a vevőt vagy a szolgáltatás igénybevevőjét – amennyiben ez a személy adóalanynak minősül – kötelezi a héa megfizetésére, a vonatkozó szabályozástól való eltérés anélkül küszöböli ki a héa beszedésével kapcsolatban jelentkező nehézségeket, hogy megváltoztatná a fizetendő adó összegét. Ez egyszerűsíti az adóhatóságok munkáját az adóbeszedés tekintetében, és megakadályozza az adócsalás vagy adókikerülés bizonyos típusainak alkalmazását. E tekintetben az intézkedés eltérést valósít meg a 2006/112/EK irányelv 193. cikkétől, amely szerint a héát általában az adóztatandó termékértékesítést vagy szolgáltatást végző adóalany köteles megfizetni.

(7) Az intézkedés engedélyezéséről eredetileg a 2006/388/EK tanácsi határozat[6] rendelkezett az akkor hatályos, 77/388/EK hatodik tanácsi irányelv[7] (a tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról – közös hozzáadottértékadó-rendszer: egységes adóalap-megállapítás) alapján.

(8) A Bizottság értesülése szerint az eltérést megvalósító intézkedés jelenlegi alkalmazását megalapozó körülmények és jogi tények nem változtak, továbbra is fennállnak. Ezért helyénvaló felhatalmazni Litvániát arra, hogy az intézkedést meghatározott ideig tovább alkalmazhassa.

(9) Az eltérés nem érinti hátrányosan a Közösség héából származó saját forrásait,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A 2006/112/EK irányelv 193. cikkétől eltérve Litvánia felhatalmazást kap arra, hogy továbbra is a terméket átvevő vagy a szolgáltatást igénybevevő adóalanyt jelölje meg a héa megfizetésére kötelezett személyként a következők tekintetében:

(1) fizetésképtelenségi eljárás vagy bírósági felügyelet melletti szerkezetátalakítási eljárás alatt álló adóalany által végzett termékértékesítés és szolgáltatásnyújtás;

(2) faértékesítés.

---

[6] HL L 150., 2006.6.3., 13. o.
[7] HL L 145., 1977.6.13., 1. o.

2. cikk

Ez a határozat 2012. december 31-én hatályát veszti.

3. cikk

Ennek a határozatnak a Litván Köztársaság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, […]-án/-én.

a Tanács részéről
az elnök